

5. 4. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Povinnost odstranit dezinformace na sociální síti - z rozsudku Zemského soudu ve Frankfurtu nad Mohanem

Zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem dne vydal 25. ledna 2024 rozsudek 16 U 65/22, který se týká zákazu šíření dezinformací prostřednictvím sociálních sítí a interpretuje povinnosti poskytovatelů sociálních sítí ve vztahu k ochraně práv jejich uživatelů. Zásadní, podle tohoto rozsudku je, pro poskytovatele platforem je povinnost odstraňovat nejen samotný závadný obsah, ale i odvozený obsah.

Předmět řízení

Představme si jen ve zkratce předmět sporu. Poskytovatel významné platformy sociálních médií byl zažalován poslankyní Bundestagu Renate Künast, která se bránila žalobou proti šíření memu[1] o své osobě, obsahující nepravdivý výrok, dle kterého měla prohlásit: „*Integrace začíná tím, že se všichni nejprve naučíme turecky.*“ [2]

Tento meme byl zveřejněn na sociální síti pod různými adresami a v různých variantách. Zveřejněné kombinace textu a podoby však obsahovali portrét žalobkyně, její jméno a příjmení, název její strany a smyšlený výrok.

Žalobkyně nahlásila mem a požádala poskytovatele platformy sociálních sítí, aby jej vymazal s odkazem na šíření pomluvy. Žalovaný poté informoval žalobce: „*Údajná porušení zákona bereme velmi vážně a vaši stížnost jsme prozkoumali. Není nám však zřejmé, že obsah, který jste nahlásili, je nezákonný. Proto v tuto chvíli nemůžeme podniknout žádné kroky ohledně vaší stížnosti.*“

Rozsudku Zemského soudu ve Frankfurtu nad Mohanem nejprve předcházelo rozhodnutí o předběžném opatření ze dne 11. dubna 2022, čj. 2-03 O 188/21 Krajského soudu ve Frankfurtu nad Mohanem.

Provozovatel sociálních sítí nemá a priori podle směrnice o elektronickém obchodu obecnou povinnost sledovat a aktivně vyšetřovat nelegální obsah. Konkrétní znalost porušení zákona však zavazuje poskytovatele k tomu, aby takovým narušením v budoucnu zabránil. Podle směrnice o elektronickém obchodu nemá žalovaná obecnou povinnost sledovat a aktivně zkoumat nezákonný obsah. Konkrétní vědomost o protiprávním jednání však žalovanou zavazuje k tomu, aby takovým narušením do budoucna zabránila. To platí nejen pro totožný obsah, ale i v případech, kdy dojde k jeho modifikaci a pozmění. Podstatné je „obsahové jádro“ sdělení.

Soud dospěl k závěru, že žalovaný subjekt je pasivně legitimován jako „nepřímý narušitel.“ A dále bylo konstatováno, že poskytovatel sociální sítě musí smazat veškeré varianty závadného memu. Kromě toho byla přiznána náhrada škody z důvodu porušení jejich obecných [osobnostních práv](#) ve výši 10 000 €.[3]

Zemský soud dne 25. ledna 2024 ve svém rozsudku 16 U 65/22 potvrdil, že Krajský soud postupoval v případě předběžného opatření správně a uvedl:[4] „*Znalost nezákonně zveřejněného obsahu*

zavazuje provozovatele platformem k mazání příspěvků s podobným významem a podstatou."^[5]

Co je důsledkem uvedeného rozsudku, jaký je dopad na poskytovatele platformem? Pokud jsou známy konkrétní adresy s napadenými příspěvky a zaslány provozovateli platformy, vzniká pak povinnost smazat tyto dodatečné příspěvky, které jsou totožné, nebo mají stejné jádro či význam.

Pro provozovatele platformem neexistuje obecná povinnost sledovat a aktivně odstraňovat nezákonný obsah. Konkrétní znalost a obeznámení s porušením zákona však zavazuje provozovatele platformy takovým narušením v budoucnu zabránit. To platí nejen pro identický obsah, ale také v případě, že sdělení v něm obsažené jsou zcela nebo zčásti předmětem nového obsahu.

Sociální síť jako tzv. nepřímý odpovědný narušitel odpovídá i za to, že se musí zdržet mazání všech ostatních příspěvků, které jsou totožné nebo mají stejné jádro či význam jako tento příspěvek.

Soud přímo nevolá po autonomní právní kontrole obsahu příspěvků, které se odchyľují od původního příspěvku – což je v rozporu s evropským právem. Poskytovatel je pouze povinen posoudit, zda rozdíly způsobené odlišným designem ve srovnání s prvotním memem.

Soud se vyjadřuje i ke způsobu vyhodnocení příspěvků, přičemž shledává jako rozumnou kombinaci technických i manuálních postupů včetně aplikace tzv. umělé inteligence.

Podle judikatury ESD je při zkoumání podobných tvrzení nutné z důvodů rozumnosti používat „automatizované techniky a prostředky“. Tomu v tomto případě nebrání ani fakt, že v případech, kdy je mem reprodukován s pozměněnou podobou, vyžaduje výklad významu, takže postup nelze čistě automatizovat. Soud odmítá autonomní právní kontrole obsahu příspěvků, které se odchyľují od původního příspěvku – což je v rozporu s evropským právem. Poskytovatel platformy je pouze povinen posoudit, zda rozdíly způsobené odlišným designem ve srovnání s původní podobou a podle aspektu průměrného příjemce, dochází k významově totožnému sdělení.

Podstatnou otázkou, kterou se soud rovněž zabýval je, zda má být nahlíženo na poskytovatele platformy jako na pachatele nebo spolupachatele, který se mohl podílet na protiprávním jednání spáchaném třetí osobou způsobem zakládajícím občanskoprávní odpovědnost. Toto hledisko je podstatné pro přiznání případné kompenzace.

Soud konstatoval, že pachatelem je ten, kdo se porušení dopustí sám nebo jako nepřímý pachatel. Spoluúčasť pak vyžaduje vědomou a úmyslnou spolupráci.^[6] Na základě uvedeného tedy nelze uvažovat o odpovědnosti poskytovatele platformy jako viníka či spolupachatele za porušení osobnostních práv žalobce.

Žalovaný navíc nesplňuje subjektivní požadavky na odpovědnost jako spolupachatel na deliktním jednání jeho uživatelů (příspěvky porušující osobnostní práva žalobce přihlášením se k nepravdivé citaci). I kdyby takové příspěvky nebyly po upozornění zablokovány, nebylo by možné dospět k závěru, že žalovaný nyní (také) zamýšlel porušení osobnostních práv uživatelů platformy, kterou provozuje, být vlastním činem ve jménu spolupachatele.

Závěr

Uvedený soud dospěl k závěru, že poskytovatel sociální sítě je odpovědný i za odstranění všech dalších shodných nebo podobných příspěvků, zejména pokud získal přímou vědomost o protiprávním jednání s odkazy na adresy závadných příspěvků.

[1] K pojmu „meme“ např. [zde](#).

[2] Blíže >>> [zde](#).

[3] K dispozici >>> [zde](#).

[4] Frankfurt a. M., OLG, Kenntnis rechtswidrig geposteter Inhalte verpflichtet Plattformbetreiber zur Löschung sinn- und kerngleicher Posts - JurPC-Web-Dok. 0027/2024

[5] „Kenntnis rechtswidrig geposteter Inhalte verpflichtet Plattformbetreiber zur Löschung sinn- und kerngleicher Posts“

[6] § 25 odst. 1 StGB - § 25 Täterschaft

(1) Als Täter wird bestraft, wer die Straftat selbst oder durch einen anderen begeht.

(2) Begehen mehrere die Straftat gemeinschaftlich, so wird jeder als Täter bestraft (Mittäter).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)